

УДК 336

Галина Машлій, Ірина Романська

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СОЦІАЛЬНА ЗАХИЩЕНІСТЬ МОЛОДІ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

Halyna Mashliy, Iryna Romanska

SOCIAL SECURITY YOUTH LABOR MARKET IN UKRAINE

Соціальна захищеність населення це конституційне і законодавче забезпечення прав і свобод людини. На практиці найбільш поширеною є обмежена соціальна захищеність, яка полягає у забезпеченні державою гарантованого мінімуму добробуту та захисту від соціально – економічних ризиків.

Україна перебуває на етапі трансформаційних змін системи соціально – економічних відносин, тому соціальна захищеність неконкурентоспроможних верств населення лише формується.

До найбільш уразливих верств населення на ринку праці відносять, зокрема молодь. Недостатній досвід трудової діяльності і невміння знаходити робоче місце є основними перешкодами добробуту, самореалізації, економічної самостійності, фізичного і духовного благополуччя і душевного комфорту.

Кризові явища в українській економіці вплинули на рівень зайнятості серед молодих людей шляхом зростання безробіття, яке є складною проблемою. Низький рівень соціальної захищеності вразливих верств населення призводить до поширення бідності, наркоманії, алкоголізму, зростання злочинності, падіння культурного рівня суспільства. Україна посідає перше місце в Європі за кількістю підлітків, що вживають алкоголь. Наша країна посідає перше місце за темпами поширення ВІЛ/СНІД у світі, а також характеризується дуже високими темпами зростання кількості наркоманів. Ці дані свідчать про низький рівень соціальної захищеності неконкурентоспроможних верств населення, неефективну соціальну політику держави у сфері соціально – економічних відносин.

Проблема безробіття є надзвичайно актуальною сьогодні, оскільки за неповного використання наявних ресурсів робочої сили у державі є несформований механізм виробничих можливостей. Крім цього, безробіття спричиняє негативні зміни в складі людських ресурсів, а саме: погіршення якісних характеристик робочої сили, втрату працівниками їхніх професійних навичок, кваліфікації, послаблення мотивації до праці, зниження продуктивності праці, відтік найбільш кваліфікованої робочої сили за межі країни. З іншого боку, внаслідок безробіття країна має значні фінансові збитки, утримуючи безробітних, відшкодовуючи їм втрати в доходах на період пошуку нових сфер прикладання праці.

Рівень безробіття молоді значною мірою залежить від здобутої освіти. Вищий рівень освіти дозволяє краще прогнозувати і планувати своє життя. Однак чисельність підготовлених фахівців і потреба нашої економіки, соціальної сфери, органів державного управління в економічних та юридичних фахівцях не співпадають. Тому молоді люди часто поповнюють лави безробітних.

Заходами для покращення соціальної захищеності молоді в Україні будуть:

- ✓ збереження наявних та створення нових високопродуктивних робочих місць;
- ✓ формування професійно-кваліфікаційного складу робочої сили відповідно до потреб ринку праці;
- ✓ створення умов для розвитку зайнятості населення та підприємницької ініціативи, поширення вторинної зайнятості працездатного населення;
- ✓ забезпечення роботою працездатних осіб із сімей з дітьми;
- ✓ розвиток громадських робіт, що оплачуються за рахунок бюджетів.